

53
ADSPIRANTE NUMINE SAPIENTISSIMO!

MONSTRUM

HUMANUM

VENTRIBUS SINE PROPOR-
TIONE ET MUTILIS

ARTUBUS,

WITTEBERGÆ D. XXX. AUGUSTI,

NATVM,

ANIMO LUSTRANDUM SISTIT IN PUBLICO

PRÆSIDE

M. SIMON. FRIDERICO

FRENZELIO,

AMPLISS. FACULT. PHILOPH. ADJ.

RESPONDENS

TOBIAS SCHEPLER,

Holsatus.

AD DIEM XVI. DECEMBR. ANNO clæ Isc. LXXIV.

IN AUDITORIO MAJORI.

WITTEBERGÆ

TYPIS JOHANNIS WILLKII.

MONSTRUM
HUMANUM
VENTRIBUS
TUMORE
PITUITA
NARIBUS
M. SIMON FRIDERICO
FRIDERICO
AMBRASIO
TORBACIO
ANNO
IN

IN NOMINE JESU DEI HOMINIS!
DISSERTATIONIS PRODROMUS.

Vum per fatorem seriem, in ea reservati sumus tempora, quæ infinitis nos ab omni parte cingunt periculis, & supremam propemodum minantur ruinam, cælum non modo horrendas, metumq; incutientes exhibet facies, è longinquo, futurorum eventuum prælagas, sed & terra nobis proxima, cum sociâ aqvâ, mala subinde parturire ingreditur, ut utraq; agentia in nostram perniciem conspirare videantur. Subeunt mentem, recentiora ejus rei exempla, & si non insolentiâ suâ singula tenent animum, virtute tamen quâdam tacitâ occupant universa. Non repetemus altius pristinas COELI formas, quas memoriæ prodiderunt præcipui PLINIUS *l. II. c. 57.* SENECA *quæst. natur.* PHILIP. MELANCHT. *II. Meteoror.* plurima ostenta aerea in Germaniâ esse visa ab anno 1524. ad 1548. referens, SNELLIUS *lib. de Comerâ* anni 1618. narrans, circa id temporis à Batavis Amorsfortii ac alibi, & quidem haud altè supra ipsa culmina rectorum, visa tormenta, tubas, sclopotorum displosiones, castrorum metationes atq; alia id genus quam plurima: quin adeò, priusquam clasfis Hispanica nostro & Britannico Océano, instar Xerxis cujusdam, vincla & virgas injectura videretur, anno 1588. meminisse se admodum puerum, à notis & familiaribus audivisse, visos Amstelodami in ipso aere, paulo ante solis occasum, navium conflictus maritimos ac impressiones hostiles, multis hominum millibus inspectantibus. Similium recordatur ostentorum in Belgio *Cornel. à Lapid. in comment. super c. V. l. 11. Maccab.* Insistunt horum Scriptorum vestigiis MAIOLUS *continuat. tom. II. coll. 4. Job.* JONSTON; *Cl. III. Thaum. c. ult.* post alia quam plurima, ex *Mercurio Gallo-Belgiõ*, memorans, anno 1627. duos in Pomeraniâ visos configere exercitus, Septentrionalem evasisse victore n, eumq; procedentem secutam esse trabem igneam: Ac Anno 1629. Mensè Martio, duas in Misniâ in infimâ aeris regione concurrisse acies, ita

A

es, ita

es, ita formatas, ut videri vultus & ora potuerint, fufius hæc deducente *Cass. SCHOTTO*, in *Phys. Curios. LVI. Mirab. ca. p. 745. seqq.* qui mentione subinde injicit, phantasmatis recentioris, ante Turcarum ingentem exercitum, visi anno 1661. sub formâ acinacum flammantium, luna curvata in cornua, ac aliarum stellarum, iconismo expressâ: Et nostro cum maxime obversatur etiamnũ animo species memorandi, in Polonia Pofonii, intra & extra urbem, ultra octo milliarium spatium, anni elapsi 1673. d. III. Octobr. conspecti ostenti, quo illucescente die, duo ordinati sibiq; oppositi exercitus apparuerunt, audito insimul fragore armorum & tormentorum tonitru, usq; dum ab ortu solis positus exercitus cesserit quasi, ac primum disparuerit: Ad finem hujus spectaculi supra dictam urbem ascendit igneus globus ingens, in auras tandem abiens: Similem vidit globum meteoricum anno 1641. d. 15. Septembr. Marchia, utraq; Lusatia & his affinis terra, quo de *B. Marr. HEINSIUS*, *celebris Francofurtanus Theologus*, in *Academia Viadrinâ* edisseruit publice. In quibus formandis aereis ostentis Omnipotentis occupari dignum, quis sanæ rationis inficias ibit tenerè? quis impiam illam & Christiano nomine indignam probabit vocem Belgæ illius Erycii Puteani, inqvientis: *Si quid cælum ostendit, cujus causa occulta sit, hæc timoræ arummas & calamitates denunciari autumant, quæ admiranda sunt, perversa tristitia dulcedo timenda facit, omnis ab ignorantia metus est: & ipsos cometas læta luminis omina interpretantur.* Conf. *Deiæ Thearchie in comparabilis B. DANNHAUERI.*

Qvale verò monstrum dederit ante hos duodecim annos, & quod excurrit MARE, omnibus & peritissimis rerum physicarum imò exterarum ignotum, exhibitum fuit in imagine, & sequentibus delineatum verbis. Das Meerwunder ist in Holland zwischen Schevelingen und Catwick auf der See gefangen / worauf es drey Stunden gelebet / und hat sich in Fange wundergrausam gestellet / biß man es mit einem Vossacken in Leib gehauen und fest gehalten. Es ist ohn gefehr drey und einen halben Fußlang / hat ein gar wunderliches Haupt / und auß denselben einen achtstündigen Stern / bey nahe eines Fußeslang: auf dem Sterne stehen hin und wieder gar viel
Knoß-

Knöpfchen/ mit einer kleinen Krone umbfaßt/ und wie der Fisch noch
gelebet/ so haben die Knöpfchen als kleine Spiegel geschimmert. Aus
dem Stern gehet ein Adler Schnabel/ welcher kan auf und zugethan
werde. Unten hat es eine Nüffel an stat des Mundes/ wie ein Schwein
in eine Junge darinnen. Zwischen dem Nüffel in dem Stern stehen die
Augen/ welche bey dem Leben des Fisches so schrecklich anzusehen gewe-
sen/ daß man sich entsetzen mußten/ wann man sie angesehen; Nach
dem sie/ so in der Größe der Augen eines Kalbes waren/ ausgenom-
men/ hat sich befunden/ das das innerste des Augapfels die Gestalt
und ansehen einer Perlen gehabt: Unter dem Sterne/ oder vorn
auf dem Haupte/ gehen aus zwey lange Arme/ ohn gefehr zwey Fin-
ger breit: Es hat zwey Dertter/ dadurch es Speise zu sich nimmet/
und hat keinen Ausgang: In dessen Leib ist kein Gedärme/ sondern
lauter Fett und Leber gewesen/ u. s. f.

Verum cum in praesens TERRAM respiciamus maximè, e-
jusq; incolas, ferax ea nostrâ ætate satis monstrorum. Ut sicco præ-
terea pede monstrum brutum, editum nuper in *Lusariâ inferiori*
DREPCOVIAE, ARGENTORATUM elapso anno 1672, d. XVII.
Martii, enati monstri humani præbuit iconismû, hæc subjunctâ de-
finitione: Diese Mißgeburt hatte zwey Köpfe/ der rechte war größ-
ser/ als der lincke/ vier Arme/ zwey waren zwischen den Köpfen biß
an die Hände zusammen gewachsen/ die andern zweyen hingen auf je-
der Seiten herunter an den Schultern: Der unterleib mit Füßen
waren ganz natürlich. In eröffnung hat man zwey Herzen in einer
Herz-Kammer gefunden/ deren das lincke noch einmahl so groß/ als
das rechte war: Die Zunge mit der Luftröhre sind auch doppelt
gewesen/ auch der Magen und das Gedärme/ welches doch endlich
bey dem Anfang des intestini coli in einander gieng. Die Leber war
zwar einfach/ aber so groß/ daß sie die ganze breite des Leibes anfülle-
te: Auch nur ein Milz/ zwey Nieren/ aber sehr gros/ eine Blase/ und
ein männlich Gemächt. Nunc exempla ab exteris petita haud
supperunt, ipsa hæc WITTEBERGA SAXONUM proprium
sibi ac peculiare hodie exhibet spectandum, MONSTRUM HU-
MANUM, admirandum experientissimis etiam naturæ Con-
sultis, quod in presenti, adspirante Numine propitio, erudito sisti-
mus! orbi.

DISSERTATIONIS CAPUTI,
EXEMPLUM CASUS,
ALIIS INSIMUL EXEMPLIS
ILLUSTRATUM.

Atus est anno corrente M DC LXXIV. die
XXX. August. horâ V. matutinâ, hic Witten-
bergæ Saxonum, infans sexûs masculini, pa-
tre plusquam sexagenario Johann Webero,
matre XXVIII. annorum, expers vitæ,
cujus ventres omni propemodum desitue-
bantur proportione ac artus perfectione. Quantitas uni-
versa corpusculi hujus finiebatur forte quadrante ulnæ unâ
cum dimidio, sive tribus palmis vulgaribus, totidemq; digi-
tis transversis. Caput fermè integrum complebat quadran-
tem, dempto duorum digitorum intervallo, sive duos pal-
mos. Reliquum spatii thoraci nimium exiguo, ac abdo-
mini remanebat, adeo, ut supremi ventris longitudo major
extiterit longitudine ventris medii & infimi. Erat præter-
ea infans faciei prolixæ, oris angusti, nasi brevis ac obrusi.
In artubus major occurrerat defectus: Totius manus vi-
ceem ab utroq; latere supplebat, exigua pars carnis, à sca-
pulis incipiens, & deficiente cubito, mox desinens in ma-
num parvam, digitis suis præditam: Pari ratione totum
pedem absolvit pars exigua carnis à natibus incipiens,
femoris initium dans, sine tibiâ, mox desinens
in pedem parvum, digitis suis præ-
ditum.

NI adumbratum monstrum, quod publicorum artis
 Medicae Doctorum oculis iudicioque fuit expositum.
 Grata veneror mente, quae benevolae mihi impertivit
 manus celeberrimi nostri seculi aesculapii, D. SENNER-
 TI, Patroni mei aetatem devenerandi, sub hoc verbo-
 rum schemate: *Ventres, e quibusdam omnines tres adfuerunt; verum quan-
 titate differentes: Supremus seu caput magnitudine duos reliquos
 longè superavit. Ossa ejus in parte anteriore, uti os frontis & ossa
 sincipitis sat firma ac dura fuerunt, in posteriore verò os occipitis mol-
 le & nondum rectè elaboratum, ac proinde facili negotio digitis move-
 ri ac comprimi potuit. In facie nulla apparuit deformitas, excepto na-
 so, qui compressus fuit. Medius venter S. thorax, omnium minimus
 extitit, crassitiem pollicis non excedens, atque ex papillis potissimum di-
 gnoscendus. Infimus venter s. abdomen satis crassum, totum fermè
 truncum constituens. Collum valde angustum, ac ferè nullum. Ma-
 ximus defectus deprehensus in artubus; Etenim praefer manus cum
 suis digitis & portionem humeri, cui manus annexa fuerunt, ut & pe-
 des cum suis digitis & portionem femoris, cui plantae pedum affixae, ni-
 bil observatum; deficientibus hinc toto cubito cum maximâ parte hu-
 meri, & tota tibiâ cum maximâ parte femoris. Ossa in istâ portione
 humeri & femoris non dura fuere, sed flexilia instar cartilaginis. An
 & defectus quidam adfuerit in partibus Cavitationum internis, ut & in
 numero costarum ac vertebrarum colli, thoracis, lumborum, dici
 non potest, cum infans ad sectionem non admissus.*

II. Quibus subjungo Excell. D. LOSSII, Doctoris Medici
 publici, Fautoris mei maximopere colendi, literas: *Quantum ex cor-
 poris externa structura potui cognoscere, iudico, fuisse monstrum sine
 articulatione, non tamen uti communiter sermo est, aërogeu. Siqui-
 dem quod artus concernit, nulla in illis erat articulatio, dum & cu-
 bitus & genua deerant. Nec ipsa manus & pedes, ut ut distinctis digi-
 tis formate, per articulos cohaerebant. Adnatae erant manus exiguae
 dorso, & pedes femori, ita tamen, ut ossa consuetâ deessent, & nihilo-
 minus interstitium cartilaginofum non penitus flexile & duriusculum
 adesset. In ventre infimo nihil peculiare notavi, quo natura aber-
 raverit. In thorace videbantur desiderari costae, nam dum digitis
 thora-*

thoracem constringebam, cedebant omnia digitis. Siquidem & dubium fuit de vertebris dorsi, dum in spinâ dorsi mollia omnia, & facile comprimebantur. Sed circa scapularum regionem fulcimenti loco erat nihilominus aliquid durioris materie, quod pro non satis confirmato osse, vel cartilagine habui. Caput mirâ magnitudine intumuerat, à ferôsâ colluvie intus contentâ, quæ compressioni cedebat, & per nares effluebat. Ossâ syncipitis, quoad utramq; laminam ut & occipitis satis manifestè deprehendebantur. Sed propter defectum suturarum divulsa, ut occiput retro pendulum fuerit. Ceteroquin omnia satis erant in facie conformata, præterquam quod tuberculum nasi osseum unâ cum osse ethmoide & sphenoidè, imò quantum digitis exploravi, tota superior maxilla cartilaginea fuerit. Ad eò in omnibus articulationibus natura aberraverat, ut etiam inferiores maxillas movere non potuerim.

III. Ita verò monstrû hoc primo statim intuitu ob insignè suâ ac insolitâ deformitatè spectatorem in sui rapuit admirationem, & specie exterrnâ luculentum iniecit discrimen inter corpus humanum ad naturæ normam efformatum, & præter hujus institutum deformatum. Nulli quidem secuto, nulli hominum ætati defuere monstra, de quibus præter HIPPOCRATEM & ARISTOTELEM SCHENKILIUS in *Historia de Monstr.* Ulysses ALDROVANDUS in *Historia monstrorum*, Fortunius LICETUS in *Historiâ Monstror.* Martinus WEINRICHIUS de *ortu Monstrorum*, Christoph. IRÉNÆUS de *Monstris*, STENGELIUS in *Lib. de monstris & monstrifis*, SCHOTTUS in *Physicâ, curiosa*, valde vestigia legens SCHENKII. Huic tamen per omnia similem dari, dubitamus haut injuriâ.

IV. Simile quoad brachia dedit æque hæc ipsa WITTEBERGA, recensente ante laudato B. HEINSIO in *Disput. citatâ §. 68. his verbis*: Wittebergæ hoc anno, 1641. Mense Julio. Ministri Academici conjux non ita multo post mariti obitum, geminum partum foemineum edidit, ubi puella altera ut debuit rectè conformata fuit, altera verò tristiori adspectu lacinias exhibuit verius, quàm hominem representarit. Loco capitis & colli, quæ desiderabantur, non parva informis carnis massa conspiciebatur, quæ lineamenta quædam faciei humanæ, quando explicabatur, adumbrabat, sinistro brachio deficiente, dextri vice massulam carneam dimidium

medium digitorum longam & crassam habuit, quæ in extremitate fin-
debatur quasi in digitos. Inferior pars integra fuit, nisi quod pe-
dum digiti non omnes adessent, & qui aderant, imperfecti es-
sent &c.

V. Non excurram temerè in amplissimum illorum exemplo-
rum campum, quibus nulla fuere brachia, nulli pedes. Congessit
eorum penè multa SCHOTTUS L.C. *Cap. VII. p. 677. seqq.* & fuit
hic Wittebergæ locisq; vicinis ante viginti fortè annorum spatium,
homo minoris staturæ, manibus à nativitate puncto destitutus, qui
tamen beneficio pedum pennas scriptorias cultello adaptare, ele-
gantem scripturam formare, pingere ex arte, explodere bombardas,
aliaq; præstare officia valuit: Non ab similibus illi *Thomæ SCHWEI-
CKERO*, literas pingenti pedibus, apud J. C. SCHENKIUM in *bist.
Monstr.* Et proprio nostro accedere videretur instituto, quod ALDRO-
VANDUS literis consignavit de *Adolescente Bononiensi*, anno 1640
vivente, cui brachium dextrum in cubito terminabatur, ubi rudi-
menta quædam digitorum & unguium apparebant. Eodem anno
& loco, teste eodem, uxor cujusdam fabri lignarii enixa est puel-
lum integris omnibus membris, præter sinistrum brachium, quod in
cubitum desinebat, ubi similiter rudimenta confusa digitorum &
unguium conspiciantur.

VI. Habito verò respectu ad *pedes monstruosos*, in partes no-
stras vocamus denuò SCHENCKIUM, referentem anno 1597. na-
tum esse Coloniae in Germaniâ infantem, qui benè compacta ha-
bebat corporis membra, nisi quod femora pedesq; ab imo ventre
usq; ad extremitatem pedum coaluerant, digitus pedis sinistri o-
mninò deficientibus, quorum loco regioni calcis ejusdem pedis
sinistri massa quædam carnis adhærebat.

CAPUT II. PHYSICUM DE MONSTRO IUDICIUM.

S. I.

EN! formam externam *Monstri Saxonici*, versantem, circa con-
stitutionem ventrum & artuum, & peccantem non minus in
quantitatis continuæ & discretæ excessu, quàm defectu. In Excessu,
ob vastitatem ventris supremi, cujus respectu nomen sibi vindicat
Mega-

Megacephali, imò juxta nonnullos *Hydrocephali*; nec non *infimis*, *omni ferè thorace excluso*. In defectu potissimum ob absentiam *cuti-
lii in manu, pariter ac tibia in pede*. De *structura viscerum, parti-
umq; internarum, pariter ac ossium fabrica*, ob denegatam anatomem,
certi quid definire ac pronuciare, nobis haud integrum.

II. Deformitatis hujus insignis ac universum fermè puelluli
corpuseculum occupantis, daturi *causas*, præsupponimus non imme-
ritò, ex communi natura Interpretum mente, *monstrostaticis causam
esse vel efficientem vel materialem*. *Efficientem eamq; proximam*, non
constituimus *Deum, nec Diabolum, aut siderum influxum*, imò nec
naturam sibi relictam, sed deficientem ac aberrantem. *Materialem
s. subjectivam, semen & sanguinem menstruum*.

III. *Causa igitur monstri hujus, siuè rectius monströstaticis*, non
est *Dæus*, causa illa prima corporum naturalium, & universalis, quæ
nullum effectum determinat; *Ens illud summè perfectum, bonum,
sapiens, potens, quod in agendo deficere nullâ ratione potest*: *Mon-
strum verò formaliter non est effectus, sed defectus*; *Autor ordinis
sanctissimus, qui in singulis justum amat ordinem, τὰ ἔμπερ* in monstro
mera τὰ ἔμπερ. Concurrit quidè *Deus*, seu causa prima ac universalis,
ad actionem causæ secundæ & particularis, *quæ talem, materialiter
spectatâ, in producendo effectum naturali*: Non tamen ad *actionis hujus
inordinationem & causæ secundæ exorbitationem, in producendo defe-
ctum sive τὰ ἔμπερ, effectum naturali adherente*: Quin potiùs habet sese ad
hanc *rem permissivè, naturam sustentando & potentiam agendi lar-
gendo, tum directivè, actionem ad certum finem dirigendo, quatenus
defectibus statuit modum, pro infinitâ suâ sapientiâ, eosq; di-
rigit ad demonstrandam potentiam suâ & justitiæ, adversus huma-
nas labe, gloriam, & denuncianda futura imminencia*.

IV. *Nec Dæmon*, juratus ille ac infensissimus totius generis
humani hostis, hujus accusandus deformitatis: *Est enim perpetuo
flagret odio adversus nos, vereq; astuet nocendi libidine, ut, nisi
(loquor cum *Megalandro nostro LUTHERO*) providentia Dei cer-
tis semper cancellis Satanae includeret furorem, nec pisces ulli in a-
gris, nec grano in agris, nec vini gutta aut cerevisia in cellis, nec frustro
carnis in ollis parceret, nulliq; corporis membro integra constaret
sani-*

fanitas; Imò eodem prosequitur affectu ipsos Embryones. quem explicant exempla tragica; inter alia illud à *Phiiippo MELANCHT. Lib. 2. Phys. p. 294.* adductum his: *Ante bellum Germanicum, quod Carolus Imperator adversus Ducem Saxonie & fœderatos gessit, natus est infans in pago quodam Francorum, cui exempto ex alvo matris culter jacuit in ventre, eminenti cuspide extra ventrem, qui & paulatim factâ suppuratione extractus est. Omnes judicaruut bellum civile significari. Nec potest hic physica causa reddi. Unde enim culter infertus fuisset alvo Matris? Sed Diabolicis prestigiis culter ventri infixus est, ad significandas mutuas caedes civium, qui veluti in viscera sua ferrum postea strinxerunt. Finita tamen est Spiritus hujus potentia ac limitata: Non infinita & absoluta. Potens est, longèq; potentior cæteris creaturis, non omnipotens, qui, sicuti non nisi ex permissione divinâ filius sancti illius ad exemplum patientiæ dati Viri, funestam inferre cladem valuit, ita nec ex se foetus in utero materno suâ aggredi potentiâ, valet.*

V. Multò minus *influxum stellarum* in istam influxisse deformitatem, asserimus. Non nescii, *Conimbricenses Lib. 2. Phys. c. 9. quæst. 4. artic. 3.* pronunciare, *astra secundum diversos intuitus, interdum ad hæc aut illa monstra generanda, sublunares promovere causas*: Intuitus verò fausti perhibentur conjunctio, sextilis & trigonus: infausti, quadratus & oppositio: cum his faciunt, *Antonius MIZALDUS memorab. Centuriâ IV. p. 85. ex Lemnio loquens: Qui quarta Lunâ, silentiq; sidere, & quarto ab ejusdem coitu cum Sole, mulierum subigunt, si ex eo congressu illa concipiat, inauspicata viræ principia foetus non solum conciliabit, sed & in agendis rebus ei infelicem plerumq; successum, informabit*: *MAGIRUS Lib. I. Phys. c. 3. inquit: Non raro peccat natura ob aliquem adspæctum & constellationem Cælorum contrariam foetus generando.* *ALSTEDIUS in Encyclopædiâ lib. 17. parte 2. c. 10. p. 1099. & SCHOTTUS l. c. lib. 5. Mirabil. c. 27. p. 722. dicens: Sidera ut in foetibus probè efformandis, ita in iis deformandis vim maximam habere, is solum negabit, qui eorundem in sublunaria efficaciam negat: Probaturus mentem exemplo à STENGELIO lib. de Monstris c. 5. §. 6. dato de juvene, Hale in Tyrol, cætera egregio, in ventre verò mirabiliter monstroso: Crescente enim lunâ, illi quoddam taurinum ibi excrevit caput, non sine cornibus, ut*

B

ca. igæ

caligæ illius nequaquã satis potuerint constringi. Quã de causã, semper crescente lunã domi se continuit; decrescente autem eãdem, quia & monstrum decrescens sese intra viscera revocavit, aut detinuit potius, forã prodijat, Zonã jam arctiore. Quod & in alio juvene Ingolstadii videre fuit, cui itidem semper lunã auctiore, altera maxillarum, atq; labra oris in immensum turgescabant; Lunã autem lumen amittente, redibat clementior forma. Quod ergo Luna fecit in his jam natis, atq; auctis, utiq; factitare coepit in iisdem adhuc materno utero conclusis. Et si Lunã tantam attribuimus efficaciam, cur cætero siderum cœtui eam denegabimus? Verum monstrosa ferè consequentia SCHOTTI ab influxu indeterminate ad determinatum, à mediato ad immediatum: stellæ sunt causæ universales & remotæ in producendo corpore humano, influentes indeterminate & mediatè, non particulares & proxima, quæ tantum effectum determinant & specificant. Fœtus hæ nec efformare nec deformare valent, nec unquam sanctum formationis moluntur opus, quod folius est virtutis formatricis: influunt in temperamentum & humores, pro suã virtute, eos augentes, minuentes, moventes. Sicuti igitur lunã crescente, crescunt in ossibus medullæ, in capitibus cerebella, in corporibus humores, Lunã decrescente diminuuntur ista: ita morbi, vulnera, tubera, imò partes monstrosa excedentes, lunæ humorum Dominæ, dominium quàm maximè sentiunt: Longè diversa est operatio stellarum, facta tantum *immediatione virtutis*, à formatione corporis organici, quæ requirit influxum facultatis procreatricis, concurrentis *immediatione suppositi*.

VI. Deniq; nec *natura ut sic*, vel *sibi relicta* ista tribuenda deformitas, cum *opus natura sit opus intelligentie non errantis*, id est Numinis Sapientissimi: opus naturæ dico, *ἔργον* seu effectus, non *ἁτέργον* seu defectus: Natura intendit non nisi optimum ac perfectum, *directè ac intentione primariã*, juxta mentem B. SPERLINGII in *inst. quest. 14. super hoc caput*, quã, positis omnibus ad finem consequendum ritè influentibus causis, finem intentum consequitur: Monstrum autè producit *intentione secundariã*, quã, negatis ad finem consequendum mediis, operatur non ut debet, sed ut potest, suoq; sine excidit. Si enim perfectum consequi nequit, dat imperfectum:

Si

Si non ἔργον, παράργον: Antequam nullum edat effectum, cum defectu effectum producit. Nostra facimus verba LAURENTII Anat. Hist. lib. VIII. quæst. 13. in quæstionibus: *depravatum conceptum plerumque molitur natura potius, quam nullum, quia aternitatis & speciei propaganda tam avida est, tamque sui diligens, ut aliquid etiam imperfectum & nature nostræ noxium creare malit, quam nihil.*

VII. Remanet monstruosa avis hujus, causa proxima efficiens, rectius deficiens, ipsa natura aberrans, cujus habenda ratio præviâ conceptione, in formatione, nutritione, motu & partu. In conceptione, præsupponitur semen ex sanguine ortum, in vasis spermaticis preparatum, per parafatas elaboratum, ac à testibus ad naturæ usum perfectum, cuius partes crassiores, è crassiori sanguinis substantiâ, per venas, subtiliores, è subtiliori, per arterias profluunt: Non obstante, Gualt. CHARLETON Exerc. Phys. anat. 10. testibus quidem vim ἀσπεματο-ποιητικὴν concedere, negare verò, semen produci ex sanguine, asserereque ex adverso, ex materiâ multò suaviori, quæ per nervos elicitur, produci. Ejusdem mentis est GLISSON. Lib. Anat. hepatis c. 45. statuens, arterias nupiam canalem nervosum seu seminale ingredi, in eumque effundere sanguinem, sed nervos liqorem quendam, spermatis condendo præbere utilem. WHARTON. de Gland. c. 29. arterias ad testes spirituosum referre sanguinem admittit, haud tamen eam sufficere materiam, sed arterias modò ignobiliorem, nervos autem nobilissimam, virtute plasticâ imbutam, dare partem. GVIFFARTUS de proximâ lactis materiâ cap. 2. asserit, vasa spermatica & testes in rubro dealbando sanguine, parum, imò ne vix quidem laborare. HARVÆUS autem non modò venas materiam huic operi seminis conficiendi suppeditare, negat, sed & generationis omnium animalium principium remotum sanguinem maternum, proximum verò humidum primogenium, colliqramento crystallino, quod in ovo reperitur, absolutè respondens, constituit, auram tantum requirens, & contagiū quoddam à semine communicatum, quò uterus reddatur fecundus, ita, ut semen sit solum ὄχρυα, vehiculum virtutis & potentia hujus auræ; cæterum semen muliebri non concurrat ad conceptum κατ' ὄχρον, nec κατὰ δύναμιν, neque viri semen in substantiam partis factum vel incipientis, vel componentis abeat. V. de Gener. animal. Exerc. XXXII. Habeat sibi proprium

prium illum ingenii foetum *Harvæus* de foetu: concessit natura matri ac feminae vasa preparantia, venas atq; arterias, perficientia testes, deferentia seu ejaculatoria, eò fine, ut generent, ceu causæ sociæ, stantes pro unâ, unâ gaudentes facultate generatrice. Miscendū utriusq; semen legitime, in utero benè disposito, ceu loco natali: Si enim genitura, pronunciantem HIPPOCRATE *Lib. 20. de eadem*, ab utroq; parente profecta, in mulieris utero manserit, primùm quidem miscetur: Fovendum ab utero non minus proprium & domesticum, quàm extrinsecus communicatum semen, osculo contracto ac arctissimè clauso, quantitatè justum & sufficiens, non excedens, non deficiens: Ex illo enim monstra fiunt de facili in magnitudine & numero excedentia, ut caput immane, duo capita, quatuor brachia: Ex hoc monstra in magnitudine & numero deficientia, ut caput parvum totiq; corpori improportionatum, manus brevior alterâ, infantes absq; brachiis & pedibus, loquor cum ipso B. SPERLINGIO *ex Inst. Lib. I. c. IX. quæst. 13. & Disput. de Monstris Anno 1629. habitâ. §. 62.* Murandum tandem semen, ceu corpus quoddam heterogenum, in ossa, cartilagines, arterias, venas, nervos, cæterasq; corporis partes integrantes.

IX. *Factâ* quippe conceptione, sequitur justo ordine formatio corporis: Neq; enim natura moras necit, aut otiosa ferias agit, sed negotiosa maximè à primo molimine, divina illa sancti hujus operis architectrix, Conditoris sui æmula. In femine misto miras adornat dispositiones ac ordinationes, secretiones, concretiones, densationes, rarefactiones, contractiones. Continuus hic intercedit contactus inter *agens & patiens*: *Patiens* est semen maris ac femina: *Agens*, ceu principium quod, est anima, per traducem à parentibus foetui communicata: *Principium quo* est vis plastica sive formatrix, procreatrici inserviens, & semen, ceu materiam transeuntem immutans, quo respectu dispescitur in *ossificam, membranicam, nervificam, venificam, carnificam, &c.* ac omnia adeò membra efformans, quantitatem illis, figuram, situm, aliaq; necessaria tribuens. Hinc ALSTEDIUS *Encyclopæd. Lib. 13. parte 6. c. 6.* formationem subdividit in alterationem seminis, membrorum delineationem & elaborationem sive perfectionem singulorum membrorum. In divino hoc formationis

opere

opere vis plastica è partibus crassioribus, membranas fo-
tum ambientes effingit, tenuiores ac nobiliores intro recon-
dit, & ad usus præstantiores ac nobiliores reservat, ab im-
perfecto ad perfectum ubiqve procedens. Quà de re
B. SPERLING, in *Tract. de Format. homin. in utero cap. 5. p. 86.*
seqq. formationem dividit in *primam*, quæ est membranarum, in-
teriorem & nobiliorem seminis partem, instar corticis conclu-
dentium, productio, quales sunt *Chorion & Amnios*, facientes pro-
pmodum partum secundum, & dictæ secunda vel secundina: Et
secundam, quæ est fœtus ipsius elaboratio: Eaquæ est primùm *im-*
perfecta, quæ est partium omnium à capite ad calcem rudis adum-
bratio: post *perfecta*, quæ est distincta membrorum elaboratio &
consummatio. Hoc à naturâ sapienti observato formationis or-
dine: primùm membrana semen obvallantes & quatuor vasa
efformantur umbilicalia: Post membrorum omnium rudis fit de-
lineatio, quæ septimo à cœceptione die absolvitur, ubi ex solo semi-
ne, nullo in consortium sumto sanguine, tres bullæ, ceu cerebri, cor-
dis & hepatis rudimenta, nec non venarum, arteriarum, nervorum,
brachiorum, pedum, omniumq; partium prima ducuntur stamina;
tandem partes singulæ ex concursu sanguinis materni, per venam
umbilicalem perfectius elaborantur, ac augentur, in fœminis
die quadragesimo, in masculis trigesimo: per hunc deniq; consequi-
tur perfectionem suam caro viscerum, musculorum ac peculiaris
cujuslibet partis, quæ in masculis non antè tertium, in fœmellis
non ante quartum mensem absolvitur. Hæ sunt in utero materno
ætates, quas HIPPOCRATES quatuor distinxit temporibus: Pri-
mum appellat *ἡλικίαν*, quo seminis species præpollet, ubi nihil præ-
ter femina coagulata & crustulâ obducta, cernitur. Secundum vo-
cat *νεύρα*, quo rudis partium adumbratio, & moles carnea perspi-
cua est. Tertium *ὑβερνόν*, quo spermaticæ & carnosæ partes me-
lius elaboratæ sunt. Quartum *παιδίον*, quo partium omnium di-
sceratio perfecta est. Eminent tunc caput, arx sensuum & rationis, cui
subiectum pectus, sub quo prominet abdomen, singuli ventres pro-
priis gaudent partibus, similaribus & dissimilaribus: panduntur
brachia & propendent pedes. En! absolutissimam corporis huma-
ni fabricam & structuram admirandam.

IX. *Formatione ista ad leges naturae absolutae, infans incipit nutriri in utero sanguine materno, qui post trigessimum diem primum affluere perhibetur. E sanguine enim concrefcunt non tantum omnis generis carnes, sed & foetus nutritur, ac augetur, cum finis sanguinis hujus non minus sit perfectio carniuum, quam nutritio ac auctio totius. Quid, quod in communi e quocumque sanguine humano eluendo cum aqua tepida & comprimendo, massas carneas generari posse, referat D. KERGER. in Lib. de ferment. p. 59. Ut adeo foetus non a primis conceptionis diebus nutriatur, sed elaboratis jamdum partibus solidioribus. Faciunt in hanc rem verba LAURENTII, quae habet Lib. 8. c. 6. inquit: prior illa fetus vita primis post conceptum diebus simplicissima est, & sine nutritu perficitur; quid enim nutritione opus, ubi nullus partium exhaustus? ipse suo se calore & spiritu insito satis fovet conceptus: postquam vero discreta & delineata sint partes, statim & nutriri & augeri incipit embryo. Sanguinem hunc non ore trahit foetus, quod clausum, nec ullis aliis junctura vasis, sed per venam umbilicalem, postmodum, deferendum ad epar, ac ex hoc ad cunctas corporis partes, sine ulla chylicatione & sangvificatione. Naturalem hanc actionem sequitur vitalis, quae spiritus vitales per arterias umbilicales accipit a matre foetus: Sicuti enim per venam umbilicalem communicatur sanguis crassior, ad nutrimentum & augmentum faciens: ita per arteriam umbilicalem sanguis subtilior, vitalibus praeditus spiritibus, ad continuandam vitam. Illustrant mentem dicta BURSERI Professoris Academiae Soranae in Introd. ad Scient. Nat. l. 3. c. 7. p. 128. sequentia: Conditu fuit arteria umbilicalis non sine numerosa ramorum sobole, qui uteri lateribus affixi prolestant inde & combibunt sanguinem arteriosum, cum admisto spiritu vitali, eumque transmittunt per umbilicum ad foetus arterias Iliacas, (quibus arteria umbilicalis, inibi bipartita utrinque, implantatur) ut inde per universum corpusculum dispensetur. Vitalem denique actionem concomitatur animalis: Naturalis quippe perficitur naturalibus, vitalis vitalibus, animalis animalibus Spiritibus: Naturalis per venam umbilicalem, vitalis per arterias umbilicales, animalis denique spiritus e spiritu vitali ac aere trahitur, & per nervos ad sensus & motum sustinendos dispergitur. Equidem in foetu nullus videtur esse aeris locus, nulla nervorum foetus ac uteri communio, sicuti venarum ac arteriarum: quae res BURSERUM*

L. 8.

L. C. p. 142. eò adegit, ut spiritu animali ad sensum & motum opus
haud esse, statuerit; imo talem prorsus negarit spiritum. At
sucecurrit hærenti *beatus noster Natura interpret L. c. p. 172.* asserens,
eandem spirituum animalium in fœtu generationem esse, quam in
infantibus jam editis, ubi in cerebro formantur, & per nervos di-
stribuuntur. Neq; deesse materiã geminã, aërem & spiritum vitalem;
Tantillũ enim aëris facile suppeditare transpirationẽ. Et spiritu vi-
talis aditũ quid vetet? Diffusus hic per totũ corpus, nullibi inclusus,
nullibi exclusus. Per hunc spiritum fit sensatio, fit motus, qui ex
communi sententiã, mense tertio accidit in maribus, quarto in
fœminis.

X. Formata nunc justè totã corporis mole in utero, nutritis
ejusdem partibus ac augmentatis, & transactã ad eò atate ibidẽ de-
bitã, instat *partus, nono* potissimum gestationis *mense*, quod tempus
medium obtinet inter extrema, magisq; vitalem pollicetur partum;
utur deur subinde septimestris, octimestris, decimestris, imò un-
decimestris, duodecimestris, tredecimestris, quatuordecimestris,
quindecimestris, juxta PANCIROLLUM *Lib. 2. p. 198. seqq.* Ac sin-
gularem hanc in rem raramq; admodum edidit observationem, Ex-
perient. D. MOLLERUS, *Archiater Brandenburgico de partu 173. die-
rum vivo*, qui legitimus in foro judiciali competente, post decen-
nalem controversiam, declaratus fuit, solidis insimul naturæ fun-
damentis adductis. Fœtus verò uterum egressurus mundumq; in-
gressurus, expedit se à vinculis uteri, alimentum spiritusq; deficere
sentit, ac ex loco sibi indies angustiiori, in liberiolem ferri gessit:
Hactenus facie velatã manibus suis, ac erectum caput tenuit versus
caput matris, & faciem versus anteriorem ejus partem: infante
partu, facies convertitur versus dorsum matris: Capite enim gigni
hominem mos ritusq; naturæ est: in pedes procedere nascentem,
aut aliter etiam in lucem niti, præter naturæ sit institutum; Inde
Latini dixerẽ, *ferum nasci in caput*. Imo uterus ipse, obsecundans
motui continuo membrorum, liberare se à grandiori nititur sarcinã,
tandemq; instinctu naturali partum excludit.

XI. *Ordinem naturæ in conceptione, conformatione, nutritione,
vivificatione, ac exclusionẽ fetus* lustravimus animo, & sapientis ma-
tris solita deduximus instituta luculentius, quò pateat ex adverso,
natu-

naturam nimium à sacro illo recessisse ordine, in edendo *hoc monstro masculino*. *Universa causa proxima deformitatis hujus* petenda cum maximè, à *conformatione*. In *conformatione* omniū fit membrorum delineatio ex semine & elaboratio è sanguine, quæ principia, si peccent quantitate qualitate, aliàve indispositione, ipsa natura peccatum admittere tenetur, in pervertendis corporis humani lineamentis, & primis quasi rudimentis deformandis: Primis enim membris, quibus omnia instar lactis aut casei sunt, ossa mollia, tenera & flexibilia, ac non tam in esse, quàm in fieri sunt, membra variè mutari, incurvari, extendi & distendi queunt: Factà verò partium delineatione, nec numerus, nec figura in totū mutari potest. Sic in principio conformationis membrorum fieri possunt, quatuor brachia, quatuor pedes, & plura capita: Ubi verò in principio formata sunt brachia duo, pedes duo & caput unum, ibi in fine non formabuntur brachia tria, pedes quatuor, & capita duo, pronunciamus denuò cum B. SPERL. *L.C.p.116*. In fiendâ conformatione vitium lateo, non factâ: in formando foetu, non formato. Ab imperfectâ ad perfectam progreditur formationem natura, amans ordinatorum graduum, nescia saltuum: Illa semine absolvitur, primis statim, septem diebus: hæc sanguine simul, à trigesimo aut quadagesimo die: quod vis plastica in semine effecit, sanguine perfecit, quo partes perfectè elaborantur augentur, perficiuntur: Hoc vel deficiente, vel non justè partibus delineatis affluente, aut male se habente, redduntur partes mutilata, imperfecta, deformes. Quæ ratio cū vel in hoc foetu mereatur locum, & præ cæteris emineat ex nimia feri abundantia, vitium in impeditâ perfectâ conformatione præ cæteris ponendum esse, judicamus haud ex vano. Formatione quippe partium similariū & dissimilariū absolutâ, uniformis manet illarum status, sive ad normam naturæ justus, sive vitiosus. Ita enim delineatâ manu, aut pede efformato perfectè, non potest deesse cubitus aut tibia, cum ossibus sibi propriis cæterisque; partibus debitis. Omisso verò cubito in manu, & tibiâ in pede, non temerè post perfectam formationem tantus defectus suppleri potest, quocunq; etiam principio allabente materiali, merè passivè sese habente.

XII. Formationis principium utrumq; jungit in reddenda
monstruosis causâ materiali s. subjectivâ, mens veritatis studio-
sissima, B. SPERLINGII, expressa verbis in *Inst. lib. 1. cap. 9.*
quæst. 13. bis: materia est semen, quod monstri causa sit tribus modis:
Primo si deficiat: sic fiunt infantes absq; brachiis, absq; pedibus: Se-
cundo, si superfluat & redundet: Tertio, si non legitime miscatur.
Non tamen hic in totum exclusum volumus sanguinem menstruum,
qui, cum faciat ad carniû generationem, nec non infantis nutri-
mentum & augmentum, etiam pro suo vel defectu vel excessu, vel alio
modo infantem vel majorem vel minorem, vel aliter depravatum
reddere potest. Prius tamen formandæ partes corporis sunt, an-
tequam nutriantur sanguine ac augmententur: non n. semen non
sanguis nutriendus, sed partes solidæ: Nutritionis finis est re-
stitutionis materiæ absumptæ. Neq; enim facere possumus cum
recentioribus Harveanis, semen omni influxu privantibus & san-
guini materno, humidoq; primogenio totum formationis ne-
gotium committentibus: Quibus obverti jure possunt rati-
ones BURSERI l. c. p. 10. seqq. originem omnium partium, quo-
cunq; etiam veniant nomine, soli tribuentes spermati, non san-
guini, nutrimentum verò ac incrementum solo sanguini, dedu-
ctæ ex his, quod, cum plerarumq; partium formandarum funda-
menta simul jacentur, sanguis mox cum semine præsto simul ad-
esse debeat, tres bullæ, ante omnem sanguinis adventum, qua-
rum una hepatis etiam, sanguini concreto simillimi, rudimen-
tum sit, appareant; sanguis maternus ingrediatur materiam se-
minalem per venarum canaliculos, parandarum ante sanguinem
affluentem; Imò, quod aliquid sanguinis ex semine produ-
catur, in venulis primùm rubentibus: uti in ovo, cryoris omnis
experte, statim nascuntur venulæ sanguine rubicundo turgentis-
simæ. Ad nostram tuendam sententiam distingvimus inter deli-
neationem seu efformationem partium, ac earundem perfectionem:
Elaborantur à vi plasticâ è semine, heterogeneo illo corpore; perfi-
ciuntur autem mediante sanguine, maximè carnosa.

XIII. Procedamus nunc per partes corporis monstri hujus or-
ganici, resolventes illud in ventres suos ac artus. Venter ejus su-
premus, sive caput plus justo extensum emittit, quantitate reli-
quos superans ventres. Equidem infantum recens natorum ca-
pita abs se eminent præ cæteris partibus, cujus rei exemplum af-
fert Exper. PLATERUS in *Cent. quæst. phys. 1. his. caput embryonis*
rejeçti,

rejeſti, exigui alias avellanae inſtar magnitudine, reliquum corpus
lum proportione obſervatâ ſuperabat; quæ cum illud ſolum ex ſe-
mine conſeſcit, reliquæ verò partes ſanguine enutritæ augeantur, non
mirum reliquas magnitudine ſuperare. A juſto tamen ſolitoq;
naturæ ordine aberravit nimium ſtupenda capitis hujus
quantitas. Si ejus forma externa ſe ſpectetur *pars glabra* elab-
orata cum ſuis partibus legitime & in facies cum auribus per-
fecta: *Capillata* calvariam a. cranium exhibuit quidem, oſſa tamè
mollia exſtiterè, & futura hiatû præ ſe tulerunt: Si verò quantitas
illius conferatur cum reliquo corpore, omni excidit proportio-
ne. *Cauſam viri oſtatis* conſpicimus in *nimiam ſeri abundantiam*,
quam probat abundè, tempore graviditatis, inſolita illa, & gra-
vis adeò ventris inflatio, ut difficulter ſe incurvare grvida potu-
erit, & ad omnem corporis motum prouum, quendam ſenſerit
dolorem, circa foetus excluſionem, nimium materiae, maximam
partem aquæ, proſtium: caput ipſum retrò pendulum, refe-
rens in occipite aquæ bullam: factâ compreſſione, effluxo materiae
illius è naribus atq; palato. Abundantiam illam ad mentem
Medicæ artis peritorum, è *laſis ductibus aquæ ſive ruptis vaſis lym-
phaticis* ſubortam eſſe, colligimus. Hæc ita nimium ventrem ex-
tendit ſupremû, cum ſuis partibus contentis, futuras procreavit,
cerebrum, ſedem ſpirituum animalium in vaſt mole ſua ac occipi-
tium fecit vergere ad humeros. Si enim juxta naturæ curſum pu-
ellus innat in aquis, ac in iis innocenter, ut in balneo ſedet
uſu venire poteſt de facili, ut laſis aquæ ductibus abundet ſe-
rum, viſcera præter naturam ingrediatur, totamq; corporis ma-
chinam perturbet.

XIV. Oſſa, naturâ ſua duritiem præ ſe ferunt & quædam
illorum legitimo ſibi nexu juncta ſunt. Cranium eſt os craſſum
multis foraminibus pervium, cerebrum tegens & defendens, &
continens os frontis, duo oſſa ſyncipitis, totidemq; temporum
unum occipitis, unâ cum oſſe ſphenoide ac ethimoide. Equidem
compertum eſt in virens nates infantibus oſſa ſyncipitis ſuperio-
re parte primùm videri membranæ, poſt cartilaginea. tandem
in adultis oſſea, ac adeo imperfecta ab initio, ut cavitatem veluti
hiatum efforment, ac clare ſyſtolen, ac diaſtolen, motus in cere-
bro argumentum, exhibeant. *Conf. SPERLING. anthropol. 631.*
In hoc verò os occipitis potius molle ac nondum rectè elabora-
tum viſum fuit, quod alioquin in infantibus multiplex, in adultis

autum

autē unum accedente præterea Sutararum defectu, cum natura
ossa hæc conjuncta futuris sint, ne uno ictu tota frangatur calva-
ria, aut ne retentis vaporibus ac recrementis, perpetuis doloribus
caput esset expositum.

XV. *Venter medius seu thorax*, quoad partes externas,
complectitur *collum & thoracem in specie dictum*: *collum* hoc in
monstro perangustum fuit, & parvum iniecit discrimen caput
inter & thoracem. *Thorax* omnium ventrum minimus; crās-
titiem adimplevit pollicis, cujus vestigia ex mammillis residua, adeo,
ut collum propemodum abfuisse, thoracis initium modò adfu-
isse, dixeris, si monstrum videris: Dicunt, qui viderunt, natura
Consulti nominatissimi. Si PLATERO adjiciendus calculus,
causa rei emergeret ex eo, quod, uti caput maximè constat ex fe-
mine, ita reliquæ partes sanguine nutritæ, augentur, in hoc fortè
sanguis non justè partibus thoracis affluerit, & abs se peccans,
vim formatricem impediret in perficiendis partibus continen-
tibus pariter ac contentis, ipsiq; adeo officinis sanguinis; quan-
do quidem sanguis è venâ cavâ in dextrum cordis ventriculum, ex
hoc per arteriam pulmonariam in pulmones, à pulmonibus per
venam pulmonariam in sinistrum cordis ventriculum, ex hoc per
arteriam magnâ in totum moveatur corporis ambitum; ubi factâ
conjunctione cum venis per *vas osmum* venæ exsugit sanguinem,
ac iterum versus venam cavam tandemq; cor vehunt. Quan-
quam fundamentaliter & radicaliter angustia thoracis vitium
querendum denuò censeamus in injustâ ejusdem confor-
matione. Hæc enim termini illius vel dilatantur debito modo, vel
coarctantur illegitimè.

XVI. *Ratione ventris infimi seu ab dominis*, vix hic expe-
ctandum ejus initium à cartilagine mucronatâ; Quod natura me-
dio denegavit, id liberius infimo concessit; si quantitatem ejus
attendas. Carneus per se est, quoad partem anteriorem: ad
carnium verò perfectionē, cum maximè sanguis requiritur, qui si
ferosus nimium, superato ac oppresso calore, humiditas diffusa in
iis dominari potest faciliè.

XVII. *Artus* autem omnium evidentissimam fortui huic re-
conciliarunt deformitatem: In *manibus* principiū brachii est finis
cubiti, deficiente maximâ brachii parte, & toto cubito: In *pedibus*
principiū femoris est finis tibiæ, deficiente maximâ femoris parte,
& totâ tibiâ: Ingressa est benigna natura opus formandorum ar-
tuum

trum, & molita quidem, sed sine successu; turbata luculenter, ac revocata à sancto instituto ob principii materialis defectum, ac indispositionem. Totam adornasset structuram artuum in primo molimine, si materia suppetiisset debita; quæ negatâ, maturavit opus, ad finem properans, & in digitos manuum pedumq; deficiens. Et suis gaudent partibus internis artus, ossibus, muscularis, vasis: Non nutritioni hæ suam debent originem, aut augmentationi, sed verò conformationi, quæ absolutâ, nutritio perficit formata, & augmentatio firmat nutrita. E heterogeneo illo corpore, semine, stamina illarum partium ducenda: è sanguine, complementum, nutrimentum, augmentum. Quæ causa est, quod gravida Mater foetus motum aut parum aut nihil senserit, faciliorem ediderit partum, inverso naturæ ordine, pedibus prius procidentem, quàm capite.

XVIII. Quam ob rem si desiderentur non minùs in artibus ossa, quàm medio ventre vertebræ dorsî pariter ac costæ, præsupponimus haud injuriâ ex SPIGELIO, ossa recens natorum admodum tenera esse ac flexibilia, ut ipsis, quæcumq; velis, figuram facillimè largiaris: Et superius mentio facta fuit syncipitis, cujus pars anterior in infantibus primum membranæ, post cartilaginea, tandemq; ossæ: Ut alia exempla sicco prætereamus pedes: Quod si tamen mera mollities locum in hoc habuerit monstro, redeundum ad primam aberrantis naturæ originem Requirit ossa seminis partem crassiorè, si verò ea aquæ propior, & diluta potius, nullam firmitudinem ac justum stabilimen corpuscule reddere potest: prævalente quippe in semine humiditate, exspirat calor, soliditas ac justa durities.

CAPUT III.

JUDICIUM EXPLICANS PHYSIOGNOMICUM.

§. I.

Quod si inprimis condignis vehenda laudibus ac ex merito referenda inter præcipua formæ elegantis requisita, proportio membrorum corporis humani, in hoc monstro immutatum profus membrorum statum ac inversum dixeris. CICERONI *1. offic.* Pulchritudo est corporis apta compositio membrorum, ac AVERROI *7. Phys. 17.* est proportio inter membra media & extrema. Maximam proinde deformitatem huic conciliat puellulo nimia membrorum disparitas ac inconvenientia supra modum notabilis.

§. II.

II. Si *Physiognomia* habeas rationem *Anthropologica*,
quam vocant *totalem*, à norma naturæ institutoq; hujus partes
recedere corpusculi, patebit luculenter. Ex mente ARISTOTE-
LIS, GALENI, & vel maximè Alberti DURERI in *Tract. de*
Proport. Corporis humani & Partium, Capitis quantitas ita com-
parata sit, ut totius corporis longitudinem justò contineat no-
vies. In hoc quantum ventris supremi excessus? quantum medii
ac infimi habito respectu ad supremum, defectus? Multò minus
convenit longitudo totius corporis cum longitudo brachio-
rum extensorum ac pectoris intermedii, deficiente cubito u-
troq;ve. Quævis præterea hic expectanda congruentia vultus ac
palme in longitudo, vel pictoribus aliisque artificialium for-
marum conditoribus nota? Ratione artuum, secundum ARI-
STOTEL. breves cubiti, femora designant brevitas, & pedes exi-
gui, parvas manus: Ita hic defectum cubiti exciperet defectus ti-
biæ & imperfectum brachium, femur imperfectum.

III. Non vana illa ventrum deformitas in monstro, nec
sine indicio inversus corporis ordo. Respice caput, proportio
caput inter partesq; reliquas alioquin requiritur. Loquar ex
Beatissimi SPERLINGII, unice optimi mei Doctoris ore, à
quo totus pependi per quinquennium, in *Anthropol. Lib. 2. part.*
2. c. 3. quest. 3. p. 620. Si corpus magnum, & caput magnum; bo-
num est indicium: Indicat enim robur formatrix & hominem
sensibus vigentem, ingenio & judicio valentem, & ad quævis patranda
paratum. Si corpus & caput mediocre, itidem bonum est indicium:
E cerebro enim velut promptuario sufficienter suppeditantur Spiritus
ad actiones edendas. Si corpus parvum & caput parvum, bonum
iterum indicium est: adest tanta Spirituum copia, quam a corpo-
ri sat est. Si corpus magnum, & caput parvum, malum est indici-
um; Nec enim sufficiunt spiritus pro tanto corpore, & qui adsunt,
aut incallescunt aut suffocantur: Si corpus parvum & caput ma-
gnum, itidem malum indicium. Neq; enim spiritus vitales, qui
animalium materia sunt, sufficienter subministrantur, neq; in capite
amplo rectè elaborantur. Tales stolidi sunt ac indociles. Secutus
est optimus Naturæ interpretis vetustissimos Physiognomos
POLEMONON. & ALBERT. *Lib. animalium* dicentem: E-
norme ac immensum caput, quod præ sui magnitudine ad humeros
vergit, sensu & virtute caret, stultum, solidum ac vehementer
indocile est, morbisq; exitiabilibus opportunum, arguens potius mate-
ria co-

via copiam, quam virtutis robur. ET ARIST. Libro de somno & vigiliis inq̄uientem: qui nimio plus in caput extumuerunt, somnolosi sunt: Nam quo amplius est receptaculum, eo plus capiat necesse est: Atque adeo capitis magnitudo indebita materiei potius abundantiam, quam virtutis excellentiam indicat. Huius pueli vero caput mirâ magnitudine in utero intumuerat.

IV. Circa colli thoracisq̄; formam notamus, collum pulmonum gratiâ datû; quare animalia pulmone carentia, ut pisces, nec articulatam vocem edentia, collo destituuntur, edifferente LAURENTIO Lib. 9. c. 3. p. 738. Ubi igitur collum non est, ibi pulmo non est: Alterum propter alterum factum est; Colli finis pulmo est, pronunciamus cum B. SPERLING. l. c. c. 7. q̄. est. 1. p. 681. Ex quibus constitutionem pulmonum in monstro iudicare, in proclivi est. Pect̄o a, quod si magnum aliâs articulatû ac amplum, fortitudinem denorat; Sin augustum nimum ac imbecille, imbecillum ac invalidum arguit. Confer. Johan. Baptista PORTA de Hum. Phys. Lib. 2. p. 268, 299: In tam arctis terminis concluso pectoris spatio, quot & quanti Spiritus vitales agere potuerunt? Hi si multi & validi, per universum diffunduntur corpus, & cum maximè cerebro communicantur, tanquam materia spirituum animalium: In hoc vero monstro spiritus vitales per se imbecilles, in vasto capite & ferè diffuso elaborari rectè hant potuerunt, multò minus robur adspirare capiti. Deniq̄; mollia latera molles & imbecililes significant.

CAPUT IV.

JUDICIUM DE FINE EVENTUQUE.

§. I.

Physicus finis tam alienus à monstro, quam aliâs à casu, cujus exemplum monstrum est; siquidem præter intentionem agentis fiat. Propter finem verò efficiens agit, ut primus iis sit in intentione, ultimus in executione, & non nisi rationem boni habeat, ARISTOTEL. 1. Phys. Monstrum igitur, seu error nature & defectus, ab hac nunquam intenditur directè.

II. *Hyperphysicum* autem finem naturalibus sæpenumero subesse, largimur faciles, accedentibus plurimis exemplis, Iris venustissimum illud *Φαιουέρον* & speciosus in decore suo arcus, naturalibus licet surgat de causis, firmus tamen est in nubibus obsec, de non perdendo undis genere humano, ac inito Numinis propitii cum mortalibus foederis testimonio. Similia occurrunt

5
sunt non minus inter meteora, quam ipsa corpora naturalia, o-
men quoddam spirantia, qualia adduximus fufius de sudore lacry-
mis, sanguineis, cadavere cruento, corporibus brutorum & plan-
tarum fructibus, metallis, elementis, deniq; meteoris sanguineis in, dis-
sertatione publicâ de causis corporum cruentorum superioribus annis &
elapso cum maximè, in Misnia vicinisq; oris conspicuorum, Quo faci-
unt & insecta in superioribus Ungariâ, Novizolii d. XX. Novemb. A. 1637.
cum nive delapsa, publicæ luci à nobis exhibita.

III. Omen quidem Beatissimo DANNH. l. c. in Cor. §. 31. est signum inso-
lentis rei consequentis, analogum casu pride indeprehensum, post demum
agnitum. Casu inquit, nam si divino accidat consilio, jam analogum qui-
est consilio, mihi tamen casu fortuito accidit; Inter alias rationis
conjecturas refert ex CLUVERO in append. Hist. p. 5. de uxore cu-
dam militis, Magdeburgi ante funestum excidium agente,
quæ, ubi partus doloribus extinguendam sese perspexit,
uterum aperiri suum mortuæ, foetumq; inspici precata
est: repertus est puerulus trimuli magnitudine, caput galeâ muni-
tus, tectorio totius corporis armatus carneo, quod instar chartæ
detrahi potuit, pedes ocreatus. Adhæsit corpusculo mantica mi-
litaris, in quâ orbiculares glandes consimiles iis, quæ Musquetis
emittuntur: Super quæ ea est CLUVERI Epicrisis: Nimirum
mundus jam nil nisi arma, cædes, bella parturit: iusq; semetipsum,
prout miserabilis illa mater cum sobole suâ, crudeliter absumit.
Haud dissimile exemplum ab illo allato PHILIP. MELANCHT.
de infante nato, cui culter cuspede eminens extra ventrem, infixus
visceribus fuit, secundum §. IV. capitis 2. Conf. &
SCHENKIUS in Hist. Monst. narrans illud ex Chronologicis LY-
COSTENIS p. 86. Quid quod Daniel. VII. vicissitudines Mo-
narchiarum sub monstris bestiarum figuris prædicentur; Et
inter alia signa everfionis Hierosolymitanæ bos, cum ad hostiam
duceretur, agnum in medio fani peperit teste JOSEPHO Lib. 7.
de bello judaico cap. 12.

IV. Quæ de re monstrâ præ se ferre omina, absolute negan-
dum haud est, cum vel in pœnas dentur mortalibus, vel futura in
iudicio divino decreta denuncient: Illud quippe est fulmen vocis
divinæ Deut. XXII. 3. maledictus erit fructus ventris tui, fructus ter-
ræ tuæ, fetus boum & ovium. Exemplum ejus rei præbet 4. Eldæ V.
Mulieres mensuravit & parient monstra. Media tamè hic incedendum
viâ; & tamdiu naturalibus insistendum causis, donec Numen ab-

scor:

seconditas patefaciat significaciones, à posteriori cognoscendas, nec libera rationis cogitata pro absolutà necessitate venditanda.

V. Facimus cum DANNHAUERO *i.e.* calculum adjiciente illo *Piascii* suffragio in *Chron. rer. gest. p. 213.* his: Memoratur hoc anno (ita ille) circa Voradinum, terram gravi motu concussam tremuisse, & mulierem gravidam eo tempore octo infantes uno partu effudisse, sed quid illud prænuntiavit, hucusq; non constat, nisi quis inde conjecturam traxerit proximiorum Transylvaniae conversionum, quibus Sigismundo Batoreo ex illo Principatu ejecto, à Moysè sublato, tot alii Duces sunt exorti, qui eundem Principatum à Dominatu Austriacorum vindicarunt, vel solùm pro ingenio cujusq; portentosa hujusmodi succedentibus rerum eventibus accommodari possunt, non quod naturæ innumeris foetus concipientis errores ex subjectâ materia fortuiti eoque casu certum quid futurum possint designare. Plurima similia hoc seculo à diversis enumerata lubens omitto, expertus longo usu omnia illa vana & observatione indigna fuisse. Ut ut ipse autor similibus hujusmodi omnibus multum tribuat *p. 278.* Exemplorù sylvam invenies apud NEUHUS. *i.e.* fatid. c. 33. Recentius adhuc mentem subit sequens: Anno 1672. Die 3. Januarii in superioris Hungariæ quodam Pago, nomine Neudorff, qui ditionis est Principis Ragoczy, & vix per milliaris quadrantem à Regia Liberâ civitate Bartphâ distat, natæ sunt duæ puellæ, dorsis integris invicem conereta, quarum altera in partu statim periit, altera non ita multo post partum, Quod monstrum à multis non sine stupore visum est.

VI. Cæteroquin in hâc ad finem ruentis mundi sentinâ errata vitæ, cumulantur erratis naturæ: *ἄγεια* abeunt in *πύεση*, & *ἀμαρτία* τῶν ἡδονῶν excipiunt *ἀμαρτία* τῆς Φύσεως: Excessus culparum provocat excessum poenarum: Morum barbaries deformia parit tempora, injuriâ, rapinâ, sanguine bellisq; cruentis nos circumcluentia, ut exclamare cum Sancto Viro, Polycarpo habeamus necessum: *O Domine, in qua nos reservasti tempora!*

DEO OMNI-SAPIENTI-POTENTIQUE

GLORIA SEMPITERNA!

SI Virtus Arti conjungitur, altera semper
Majus ab alterius lumine lumen habet.
Respiciunt utramq; Tui, SCHEPLERE, labores,
Quos compenlabit tempore fama suo.
Virtutem porrò superadde fideliter Arti;
Sic hæc Te Doctum reddet, at illa Bo-
num.

L. M. Q. Scr.

JOHANNES FRIDERICUS SCHARFIUS, D.
Facultatis Philosophicæ DECANUS.

Sæpius obliquum commonstrat dogmata
recti,

Resq; magis constat, cui datur oppositum.
Hinc bene, quòd Monstri causas SCHEPLERE,
requiris,

In lucem nuper quòd VVitteberga tulit.
Nam sic Natura sese mysteria pandent,
Et fiet rerum notior ordo Tibi.

CONSTANTINUS SCHEPLER
D. & P.P.

An

An
HERRN SCHEPLER!

Seinen fleisigen Zuhörer/und sonderbaren Freund!

MADRIGAL:

Ech kenne Deinen Fleiß/
Den Du noch täglich vermehret lässest blicken
Das auch bewogen wird die Pallas dir zuschicken
Den grüner Ehrenpreis.

Wann Phoebus höher steigt so kan man Rosen brechen.
Fahr fort du Musen Sohn/

Des Vatern graues Haar mit Freuden zubeehren
Und deiner Brüder Ruhm durch seltne Kunst zurnehren!
So folget Pallas Krohn.

Gab in geflügelter Eyl / mit glück-
wünschenden Sinnen/

Simon Friedrich Frenzelius/
der Philosoph. Facultät. Adjunct.

Tempore monstroso, qvo monstrat monstra nefanda
T Doctrina & mortum vita scatens vitii;

Natura monstrum producis, Avuncule chare,

De qvo jam doctum prælum inire cupis.

Gratulor ergo Tibi, (cui quævis prospera graror)

Gratulor hos ausus, primitiasq; tuas!

Gratulor, haud frustra Te libris incubuisse,

Gratulor, id studium jam valuisse tuum!

Gratulor ex animo. Plus ultra pergito semper

Sic olim studii præmia digna feres.

Solvito monstrosos tricas & victor abito

Sub Claro & docto Præside FRENZELIO.

Hic Pereximio ac Præstantissimo

DOMINO TOBIÆ SCHEPLERO,

Avunculo ac Contubernali suo à puero

dilectissimo, publicè disputanti, gra-

ulari voluit, debuit.

ARNOLDUS HARTZ, Hofrat. Phil. & Theol. Stud.

94 A 7382

ULB Halle 3
002 183 692

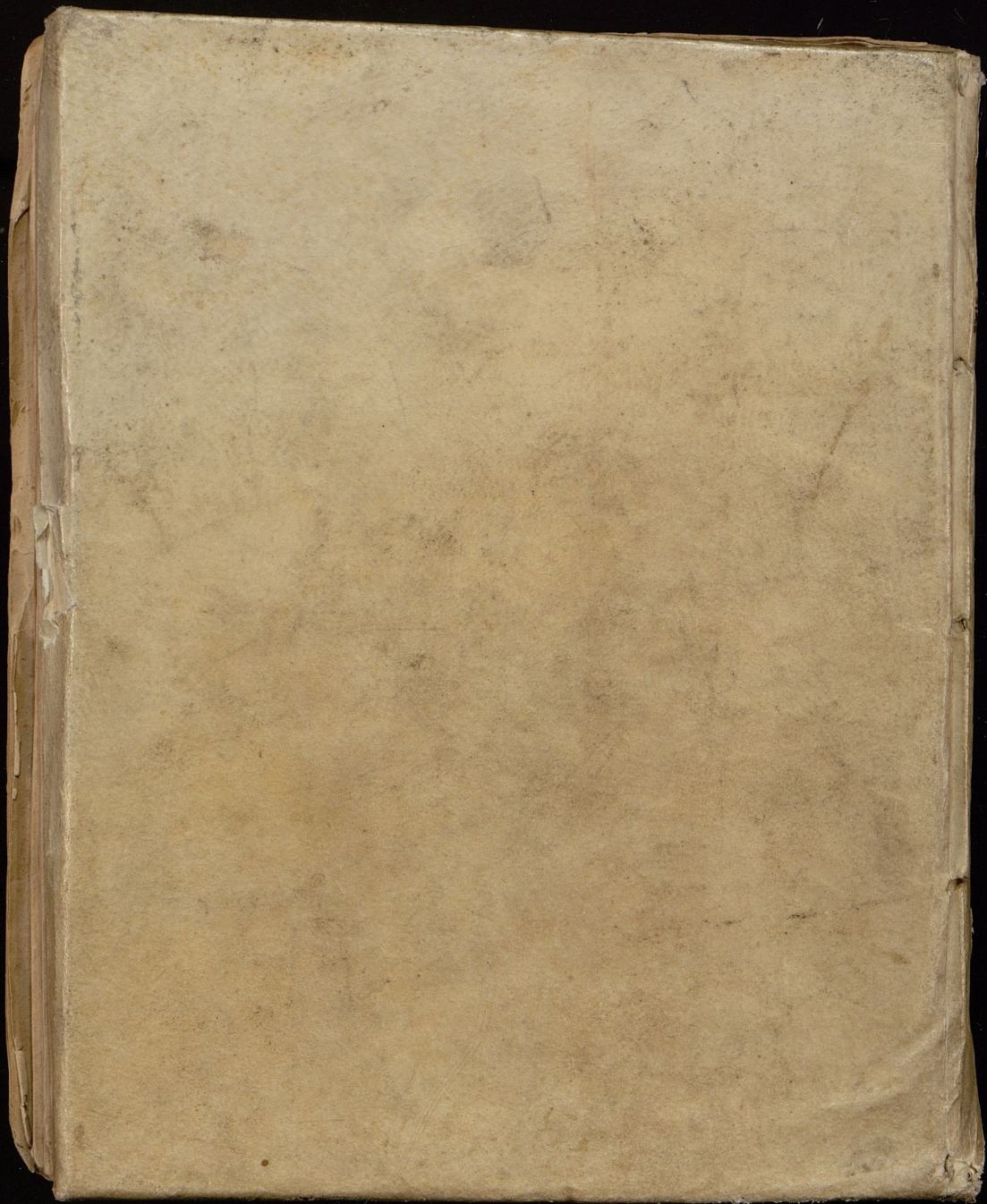

Sb.

VD 17

21,7.99 Bd.

NZELIUS
indt.

ISIO,
RECTORIS,

Thema è scienti
& Tuum refer
xprimite luculen
& cum plebejs
& impecu quali
e Tu, amice ad
eis, aut in trivis
ibus: Ac in præ
APIDE FULL
è. Scilicet quod
ti probè influa
liqvam partem
, methodo fine
a usus, ac TE
n. Quod præ
æ incluzat. Vale
am, quæ manet
xim è conferen
SQVE COM
Isc. LXXVIII.

ADSPIRANTE NUMINE SAPIENTISSIMO!

MONSTRUM

HUMANUM

VENTRIBUS SINE PROPOR- TIONE ET MUTILIS ARTUBUS,

VVITTEBERGÆ D. XXX. AUGUSTI,

NATVM,

ANIMO LUSTRANDUM SISTIT IN PUBLICO
PRÆSIDE

M. SIMON. FRIDERICO

FRENZELIO,

AMPLISS. FACULT. PHILOPH. ADJ.

RESPONDENS

TOBIAS SCHEPLER,

Holsatus.

AD DIEM XVI. DECEMBR. ANNO clæ Isc. LXXIV.

IN AUDITORIO MAIORI.

WITTEBERGÆ

TYPIS JOHANNIS WILLKII.

